

UTBILDNINGSVETENSKAPLIG KÄRNA: DOKUMENTATION, UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING I FÖRSKOLANS PRAKTIK, 7,5HP

Termin: HT 2018

Kurskod: 970G35

Kursansvarig: Lina Lago

FÖRSKOLLÄRARPROGRAMMET VID LINKÖPINGS UNIVERSITET,
CAMPUS NORRKÖPING

Innehåll

Välkommen till kursen.....	3
Mål och kursinnehåll	3
Lärare i kursen	4
Grupper	4
LISAM.....	5
Kursmoment	5
Föreläsningar, introduktioner och workshop.....	5
Examinationer	8
Examinerande litteraturseminarier (SME1) 1 hp, UG	8
Examination: Muntlig gruppredovisning - Att dokumentera dokumentation, utvärdering och uppföljning (MRE1), 1 hp, UG	11
Examination: SRE1, Individuell text, 5,5 hp, UVG.....	13
Skriv- och informationsstöd kopplat till SRE1	14
Policy rörande fusk och plagiat	16
Litteratur, 970G35	18
Obligatorisk litteratur	18
Valbar litteratur	19

Välkommen till kursen

I studiehandledningen presenteras kursens innehåll, upplägg och arbetsformer. Studiehandledningen är tänkt att tillsammans med kursplan och schema utgöra grunden för studentens planering och genomförande av arbetet i kursen.

Mål och kursinnehåll

Kursens mål bör alltid finnas med i arbetet.

Efter avslutad kurs skall den studerande kunna:

- redogöra för nationella riktlinjer med avseende på dokumentation, uppföljning och utvärdering
- redogöra för och beskriva olika sätt att följa upp och analysera barns utveckling och lärande i relation till den pedagogiska verksamheten
- diskutera etiska aspekter, t ex barns perspektiv och rättigheter, i samband med dokumentation, uppföljning och utvärdering av den pedagogiska verksamheten
- visa förmåga att diskutera dokumentation, uppföljning och utvärdering utifrån kritiska förhållningssätt
- visa grundläggande färdigheter i att formulera och följa upp en vetenskaplig frågeställning

Kursinnehåll

I kursen studeras dokumentation, uppföljning och utvärdering i förskolans praktik utifrån ett vetenskapligt förhållningssätt. I kursen introduceras även grundläggande teorier om bedömning. Kursen berör aktuella styrdokument och riktlinjer, liksom olika tillvägagångssätt för att få kunskap om barns erfarenheter, utveckling och lärande. Detta i sin tur relateras till hur verksamheten organiseras pedagogiskt. Hur dokumentation används och kommuniceras till t ex vårdnadshavare är ett annat viktigt innehåll i kursen. En etisk aspekt av dokumentation som särskilt framhålls är att diskutera dokumentation utifrån barns perspektiv. Dokumentation, uppföljning, utvärdering och bedömning diskuteras kritiskt.

Kursen syftar utöver innehållet ovan till att de studerande tillägnar sig ett kritiskt förhållningssätt och grundläggande färdigheter i att formulera och följa upp en vetenskaplig frågeställning i ett skriftligt arbete. I kursen introduceras digitala bilder som pedagogiska verktyg. Digitala presentationsformer används och muntlig framställning övas.

Lärare i kursen

Lina Lago, ISV, *kursansvarig*, lina.lago@liu.se

Katarina Elfström Pettersson, ISV, *biträdande kursansvarig*, katarina.elfstrom.pettersson@liu.se

Fredrik Alm, IBL, fredrik.alm@liu.se

Pernilla Björknert Pehrsson, kursmentor, pernilla.bjorknert.pehrsson@liu.se

Mats Bevemyr, IBL, mats.bevemyr@liu.se

Anna Bylund, ISV, anna.bylund@liu.se

Malva Holm Kvist, TEMA, malva.holm.kvist@liu.se

Håkan Löfgren, IBL, hakan.lofgren@liu.se

Johanna Persson, Norrköpings kommun

Monica Preutz, IBL

Patrick Schooner, ISV, patrick.schooner@liu.se

Britt Westanmo, kursmentor, britt.westanmo@liu.se

Dessutom medverkar Språkverkstaden och Biblioteket

Grupper

I kursen arbetar vi i grupper. Dels har vi seminarier tillsammans i seminariegrupperna. Studenterna genomför också den examinerande uppgiften Muntlig gruppredovisning (MRE1) tillsammans i mindre grupper (dessa mindre grupper fördelas vid tillfället "Handledning/Litteraturseminarium 1"). Grupparbetet är tänkt att vara ett stöd för det individuella lärandet genom samtal, reflektion och diskussioner. Varje seminariegrupp har en kurslärare som följer gruppen genom kursen.

Grupp A – Monica Preutz

Grupp B – Katarina Elfström Pettersson

Grupp C – Malva Holm Kvist

Grupp D – Mats Bevemyr

LISAM

I kursen använder vi LISAM. Detta innebär att all information som rör kursen, förändringar med mera finns här. För att få del av aktuell information är det viktigt att studenten med jämna mellanrum loggar in på LISAM. Vid frågor om kursen är det i första hand via LISAM (funktionen nyhetsfeed) som dessa ska ställas.

Kursmoment

Här följer en översikt och beskrivning av kursens olika schemalagda moment.

Föreläsningar, introduktioner och workshop

Innehållet i dessa moment är tänkt att ge stöd till det egna och gruppens arbete samt för genomförandet av kursens examinationer.

Kursintroduktion (Lina Lago)

Kursintroduktionen belyser kursens innehåll, arbetsformer och examinationer samt frågor som aktualiserats av studenten under den egna genomgången av kursplan, studiehandledning och schema.

Läs: Studiehandledningen, kursplan och schema

Undervisning, målstyrning och dokumentation (Lina Lago)

Förskolans dokumentation ska utgå från läroplanens mål. I föreläsningen diskuteras läroplan, läroplansmål och undervisning i relation till förskolans uppdrag att dokumentera och följa upp.

Dokumentation och delaktighet i förskolan (Katarina Elfström Pettersson)

Föreläsningen handlar om barns delaktighet i dokumentation i förskolan, som är en viktig del i läroplanens riktlinjer.

Bedömning, kunskap och lärande (Fredrik Alm)

Föreläsningen belyser grundläggande begrepp, modeller och resonemang för att tänka kring och arbeta med bedömningar. Tanken är även att den ska ge inspiration till hur bedömningar kan användas för att främja barns kunskapsutveckling.

Dokumentation och bedömning i förskoleklass (Lina Lago)

Som förskollärare blir du behörig att arbeta i skolformerna förskola och förskoleklass. I föreläsningen tas förskoleklassens särskilda uppdrag och förutsättningar för dokumentation och bedömning upp.

Läs: Sandberg (2012)

Pedagogisk dokumentation: Exemplet Svanens förskola (Johanna Persson)

Johanna Persson, Ateljérista/pedagogista på Svanens förskola och Kreativt centrum i Norrköpings kommun berättar och visar exempel på hur de arbetar med pedagogisk dokumentation. På kommunens hemsida beskriver Svanens förskola sitt arbete med dokumentation så här: "Vi använder olika former av dokumentation som redskap för att synliggöra vår pedagogiska verksamhet för barn, föräldrar och oss pedagoger.

Dokumentationen används som utgångspunkt för olika samtal där vi utvecklar och medvetandegör barns tänkande och lärande.”

Besök gärna förskolans blogg inför föreläsningen: <http://svanenforskolanorrkoping.blogspot.se/>

Läs: Skolverket (2012) (kapitel 2-5)

Konsekvenser av dokumentation: Ett kritiskt perspektiv (Håkan Löfgren)

Föreläsningen visar på olika exempel på hur förskollärare arbetat med dokumentation och kvalitetsutvärderingar och diskuterar vilka konsekvenser detta arbete kan få för barnen, lärarna och verksamheten.

Läs: Löfdahl Hultman, , Folke-Fichtelius & Löfgren (2016)

Dokumentation och omsorg (Katarina Elfström Pettersson)

Vad händer med omsorg när förskolans verksamhet ska dokumenteras och följas upp? I föreläsningen diskuteras omsorg i relation till dokumentation och lärande.

Läs: Löfgren (2015)

Bilder och digitala bilder (Patrick Schooner)

Föreläsning med fokus på bilder och dokumentation med hjälp av bilder. Bilders form, innehåll och användning tas upp

Forskningsetik och dokumentationsetik (Lina Lago)

Föreläsning om forskningsetik, etiska koder, regler och (forsknings)praktik.

Läs: Vetenskapsrådet (2017)

Biblioteksinformation

Föreläsning Biblioteket föreläser om informationssökning m.m. I samband med detta ges ett tillfälle i mindre grupper där studenten får öva detta samt bekanta sig med bibliotekets databaser.

Workshop Tillfälle där studenten aktivt får träna på att söka efter vetenskaplig text/artiklar. Anmälan till detta moment sker på LISAM

Se även SME1 och SRE1 för mer information.

Workshop med kursmentorerna

Workshopen handlar om dokumentation i förskolan utifrån ett verksamhetsperspektiv. Dokumentation lyfts fram som ett förhållningssätt för pedagoger och barn, och som en viktig del av att kunna planera, utveckla och följa upp verksamheten.

Språkverkstaden (Maria Thunborg)

Föreläsning Språkverkstaden föreläser om att skriva vetenskaplig text. Vad är viktigt att tänka på? Hur strukturerar man en text? Hur formulerar man en text? Hur läser man och gör urval i litteratur? "Skriv- och informationsstöd kopplat till SRE1"

Föreläsning I vecka X håller Språkverkstaden en föreläsning om muntlig presentation. Att kunna göra muntlig framställan är en viktig kunskap, både som förskollärarstudent och som förskollärare kommer du ställas i en mängd situationer som innebär att du på ett tydligt och strukturerat sätt måste hålla muntliga föredragningar för andra.

Workshop I vecka X håller Språkverkstaden en workshop om muntlig presentation. Denna verkstad riktar sig mot dig som behöver extra stöd i muntlig presentation. Till detta tillfälle anmäler sig berörda studenter på Lisam. Mer information ges på Lisam under kursens gång.

Introduktion av SRE1 (Lina Lago)

Introduktion av uppgiftens upplägg och innehåll samt fokus på vetenskapligt skrivande och att ställa och följa upp en frågeställning något som examineras i uppgiften.

Examinationer

Kursen examineras i tre olika provkoder – SME1, MRE1 och SRE1 – dessa presenteras ingående nedan. I relation till varje provkod presenteras också de moment som är direkt kopplade till genomförandet av var och en av provkoderna samt kriterierna för var och en av provkoderna.

Examinerande litteraturseminarier (SME1) 1 hp, UG

Syftet med litteraturseminarierna är att studenten ska få möjlighet att diskutera och fördjupa sig i litteraturen och olika teoretiska perspektiv på dokumentation, utvärdering och uppföljning i förskolans praktik. Det förutsätter att man förbereder sig inför seminarierna genom att läsa angivna texter för att kunna reflektera över deras innehåll och belysa centrala begrepp. Vid läsningen av seminarietexterna ska seminariets tema vara vägledande, d.v.s. studenten ska särskilt fokusera på vad texterna säger om just detta. Studenten ska vid seminarierna delta aktivt i diskussionen och kunna formulera sina reflektioner utifrån denna kritiska granskning. Inför varje seminarium ska studenten skriva en enkel läslogg (se bilaga 1). **Läsloggen ska tas med till seminariet och studenten ska fungera som underlag för diskussionerna vid seminariet. Vid seminariet lämnas en papperskopia (loggen ska vara datorskriven och studenten ska ange namn, grupp, LiU-id, kurs och seminariebenämning) av läsloggen till gruppläraren. Läsloggen fungerar på så sätt som "biljett" för deltagande i det examinerande momentet.** Tänk på att förutom en kopia till läraren ta med en kopia av loggen som du själv har tillgänglig under seminariet. Studenten förväntas också ha med sig seminarielitteraturen till seminariet.

Litteraturseminarier i kursen är:

Litteraturseminarium 1: Förskolans uppdrag

Vilket är förskolans uppdrag i relation till dokumentation, utvärdering och uppföljning? I styrdokumentet beskrivs förskolans och förskollärares uppdrag. Detta uppdrag kan dock förstås på olika sätt och få olika konsekvenser för det praktiska arbetet. Vid detta seminarium diskuteras och problematiseras detta uppdrag.

Litteratur: Eidevald (2017) (Inledning + kapitel 1-6)
Engdahl & Ärlemalm-Hagsér (red.) (2015) (s. 56-60)
Skolverket (2012) (inledning + kapitel I)
Skolverket (2016) (läroplan)
Skolverket (2017)
Åsén (2015) (del 1)

Litteraturseminarium 2: Bedömningspraktiker

Vid detta seminarium diskuteras förskolans olika bedömnings- och dokumentationspraktiker. Med bedömnings- och dokumentationspraktiker menas sammanhang och sätt på vilka bedömning och dokumentation sker.

Litteratur: Eidevald (2017) (kapitel 7-10) (Videodokumentation)

Skolverket (2012) (Pedagogisk dokumentation)

Sparrman (2006) (kapitel 1) (Bilder)

Vallberg Roth (2016)

Åsén (2015) (del 2 + del 3)

Litteraturseminarium 3: Etiska dilemman vid dokumentation

Detta seminarium handlar om de konsekvenser som dokumentation kan få för de som dokumenteras och för de som genomför dokumentationen, men också vad som dokumenteras och varför. Etiska dilemman handlar om förhållningssätt, relationer, gränsdragningar och val i samband med dokumentation.

Litteratur: Engdahl & Ärlemalm-Hagsér (red.) (2015) (s. 116-119)

Lindgren (2016)) (hela boken)

Löfgren (2015)

Skolverket (2016) (läroplan)

Svenning (2011) (hela boken)

Till seminariet är det också bra att läsa Vetenskapsrådets (2017) God forskningssed.

Som en del av litteraturseminarium 3 kommer studenterna att arbeta med case/fall, d.v.s. beskrivningar av förskolesituationer. Utifrån dessa case och den litteratur som bearbetas på litteraturseminarierna kommer vi att diskutera hur dokumentation, utvärdering och uppföljning i förskolan kan gå till, vad som kan och inte kan dokumenteras med olika metoder och vilka dilemman som kan uppstå vid dokumentation, utvärdering och uppföljning.

Läs mer om arbetet med case i förskolläraryrket här: <https://old.liu.se/uv/lararrummet/venue/ett-fall-framat-case-i-forskollaryrket?l=sv>

Litteraturseminarium 4: Artikelseminarium

Till seminariet söker varje grupp fram en vetenskaplig artikel (OBS! att vi inte godtar andra typer av vetenskapliga texter) om dokumentation och/eller bedömning i förskolan. Gruppen förbereder en kort redovisning (15 minuter) utifrån ett PowerPoint-underlag (eller motsvarande):

- Redogör för hur ni bedömer att detta är en vetenskaplig artikel samt hur ni gjorde för att söka fram artikeln.
- Vad handlar artikeln om?
 - Vad har studerats? (syfte, motiv)
 - Hur har studien genomförts? (metod)
 - Vad visar studien? (studiens resultat)
- Diskussionsfråga (lyft en fråga som, med förankring i artikeln, är intressant att diskutera vidare)

Till detta seminarium lämnar gruppen in en gemensam PowerPoint istället för läslogg. En utskriven kopia lämnas till lärare vid seminariet. OBS! att ni måste skriva med namnen på alla gruppens medlemmar.

Under vecka 50 finns schemalagda tillfällen med biblioteket där ni får information om och tillfälle att öva på informationssökning m.m. Tillfällena är tänkta att bidra till allmänna kunskaper om biblioteket som stöd och resurs i utbildningen men också till att söka en egenvald artikel som är obligatorisk litteratur till den examinerande uppgiften SME1. Vid tillfället med biblioteket söker gruppen fram 3 artiklar. Arbetsgrupperna i samma seminariegrupp stämmer sedan av med varandra så att olika texter väljs ut till seminariet. Utifrån denna avstämmning bearbetar ni sedan *en* artikel till litteraturseminarium 4.

På denna länk kan ni läsa mer om vad som kännetecknar en vetenskaplig artikel:

<http://www.ub.umu.se/skriva/vetenskaplig-artikel>

Bedömningskriterier SME1:

Aktivt deltagande i samtliga seminarier.

Att studenten lämnar in en läslogg som följer beskrivningen i studiehandledningen, en för varje seminarium 1, 2 och 3.

Att studenten (tillsammans med sin grupp) lämnar in ett powerpointunderlag till litteraturseminarium 4.

Att texten som presenteras på litteraturseminarium 4 är en vetenskaplig artikel.

Då seminarierna är examinerande förväntas studenten ta igen missat seminarium. Igentagning av momentet sker vid igentagningsseminarier i januari och april 2019 (mer information om detta ges på Lisam).

Examination: Muntlig gruppredovisning - Att dokumentera dokumentation, utvärdering och uppföljning (MRE1), 1 hp, UG

Muntlig redovisning i vilken studenterna inventerar, diskuterar och presenterar olika dokumentations-, utvärderings- och uppföljningspraktiker i förskolan.

Någon gång under vecka 49 och 50 besöker varje student platsen för sin verksamhetsförlagda utbildningsplats (vfu) för en så kallad fältstudiedag. Det finns dagar avsatta för detta i schemat men studenten kan välja att besöka vfu-platsen vid en annan tidpunkt. Studenten kontakter vfu-platsen i god tid, informerar om uppgiften och gör upp om tid (studenten har tillgång till vfu-platsen men bör observera att handledaren vid detta tillfälle inte kan förväntas vara tillgänglig). På vfu-platsen ska studenten inventera och sammanställa hur man på förskolan arbetar med dokumentation, utvärdering och uppföljning. Beräknad tid för besöket på vfu-platsen är en halv dag.

Studenterna delas in i mindre grupper som tillsammans ska arbeta med det insamlade materialet och förbereder en gemensam presentation utifrån detta material samt kursens litteratur. Gruppindelningen görs på ett handledningstillfälle då studenterna träffar kursläraren. Vid handledningstillfället får grupperna möjlighet att diskutera igenom uppgiften och att stämma av sina idéer med kursläraren. Gruppen väljer ett delområde i relation till kursens innehåll som de, utifrån insamlat material och litteratur, sedan fördjupar sig i.

Efter fältstudiedagen träffas gruppen vid ett schemalagt grupptillfälle (utan lärare). Då ska studenten ta med sitt insamlade material (bilder på dokumentationer, mallar för dokumentation, kopior av dokumentation, beskrivningar av dokumentation etc.). På grupptillfället ska studenterna påbörja den gemensamma bearbetningen av materialet. Gruppen diskuterar och problematiserar det insamlade stoffet under ett arbetsseminarium. Fundera över vilka olika typer av dokumentationer som gruppen har i sitt samlade underlag. Vad är det som dokumenteras, utvärderas och följs upp? Hur görs det? Varför dokumenterar man, d.v.s. vilka syften kan finnas med dessa typer av dokumentationer? Hur kan dessa typer av dokumentationer förstås i förhållande till läroplan och litteratur?

Efter det schemalagda grupptillfället träffas representanter för grupperna för att tillsammans med representanter från andra grupper planera redovisningen för att få så stor variation som möjligt i innehåll och form. Efter detta ansvarar gruppen själva för planeringen av sitt arbete med MRE1.

Till detta examinationsmoment kommer studenterna ges stöd av IKT-studion. IKT-studion kommer att föreläsa om bilder och bildhantering (se Föreläsningar). Föreläsningen är en del i förberedelsen för VFU/fältstudiedag och studentens uppgift att dokumentera förskolans dokumentation. Bl.a. kommer metoder för denna dokumentation tas upp.

Under ett redovisningsseminarium ska gruppen redovisa sitt material för seminariets övriga deltagare genom att själva använda sig av etablerade metoder för dokumentation och/eller estetiska uttrycksformer. I presentationen ska gruppen koppla innehållet till läroplan och relevant litteratur. Gruppen ansvarar också för att i samband med sin presentation lyfta någon eller några frågor för alla seminariedeltagare att diskutera och reflektera över. Gruppen har stora friheter att själva bestämma upplägget. Gruppen har cirka 30 minuter till sitt förfogande. Det krävs att varje student är aktiv i presentationen och för detta ansvarar gruppen gemensamt.

Uppgiften examinerar målet: redogöra för och beskriva olika sätt att följa upp och analysera barns utveckling och lärande i relation till den pedagogiska verksamheten.

Bedömningskriterier:

- Aktivt deltagande i gruppens presentation
- Deltagande under hela redovisningsseminariet
- Gruppen redogör för och beskriver olika sätt att dokumentera barns utveckling och lärande utifrån observationer på förskolorna
- Gruppen redogör för någon eller några aspekter av dokumentation, uppföljning och utvärdering
- Redovisningen är förankrad i valda delar av kurslitteraturen

Igentagning av momentet sker vid ett igentagningsseminarium i februari och april 2019 (mer information om detta ges på Lisam).

Examination: SRE1, Individuell text, 5,5 hp, UVG

Den individuella skriftliga texten syftar till att studenten, med utgångspunkt i de nationella riktlinjerna, ska föra ett resonemang kring förskollärares uppdrag att dokumentera, utvärdera och följa upp verksamheten. Syftet är också att problematisera och kritiskt diskutera detta uppdrag samt att resonera kring etiska aspekter i samband med dokumentation, utvärdering och uppföljning. Detta sker med hjälp av kursens litteratur. **I texten ska minst 10 titlar användas, varav minst 8 ska vara obligatoriska titlar (här räknas varje kapitel i Åsén 2015 som en egen text)** (se Skriv- och informationsstöd nedan). Därutöver kan studenten själv välja att fördjupa sig i litteratur i relation till frågeställningen.

Texten ska bestå av följande delar:

Inledning: Presentation av och motiv för den kommande texten.

Frågeställning: Formulering av en frågeställning utifrån uppgiftsbeskrivningen. Frågan ska behandla någon av de aspekter av förskollärares uppdrag att dokumentera, utvärdera och följa upp verksamheten som har tagits upp under kursen och/eller i litteraturen. Frågeställningen ska vara en hjälp att föra resonemanget framåt i texten och ska fungera som utgångspunkt i den avslutande diskussionen.

Litteraturgenomgång: Genomgång av relevant litteratur. Det ska finnas en röd tråd genom texten, vilken läsaren kan följa. Den egna frågeställningen ska vara till hjälp för hur litteraturen används. Underrubriker kan också vara en god hjälp.

Diskussion: Diskutera frågeställningen med hjälp av litteraturgenomgången. Här kan också finnas utrymme för egna reflektioner som är grundade i litteratur och förskolans verksamhet.

Referenslista: Referering och referenslista skrivs utifrån APA (se bibliotekets hemsida)

Omfattning och inlämning

Texten ska vara på ungefär 2000 ord exklusive referenser (lämnas in i word-format eller pdf). Uppgiften ska vara inlämnad senast fredagen den 18 januari kl. 17.00. Uppgiften lämnas in anonymt. Ange det anonyma ID-nummer som du får på Lisam i textens sidhuvud.

Det är inte möjligt för studenter som fått betyget godkänt eller väl godkänt att skriva om uppgiften. De studerande som efter det första examinationstillfället ännu *inte* är godkända på uppgiften erbjuds tillfällen för omexamination. Omexaminationsdatum är den 1 mars 2018 samt den 12 april 2018. Därefter examineras uppgiften nästa gång kursen ges.

Bedömningsgrunder (se också bilaga 2)

Godkänd

- För att studenten skall erhålla betyget godkänd på kursen skall följande krav uppfyllas:
- Den studerande kan redogöra för nationella riktlinjer med avseende på dokumentation, uppföljning och utvärdering.
- Den studerande visar förmåga att redogöra för och beskriva olika sätt att följa upp och analysera barns utveckling och lärande i relation till den pedagogiska verksamheten.

- Den studerande visar förmåga att diskutera etiska aspekter i samband med dokumentation, uppföljning och utvärdering av den pedagogiska verksamheten.
- Den studerande visar förmåga att förhålla sig kritisk till dokumentation, uppföljning och utvärdering.
- Den studerande visar grundläggande färdigheter i att formulera och följa upp en vetenskaplig frågeställning
- Den studerande visar i sin skriftliga produktion förmåga att använda vetenskaplig litteratur. Texten ska ha ett relevant innehåll, en tydlig struktur och en argumentation som är förankrad i litteratur. Valt referenssystem tillämpas på ett konsekvent sätt. Texten ska även hålla en godkänd språklig standard och ha angivet omfång.

Väl Godkänd

För att studenten ska erhålla betyget Väl godkänd på uppgiften måste samma krav som under Godkänd uppfyllas. Dessutom krävs att (1) studenten i den individuella texten förmår problematisera de ämnen som behandlas, (2) texten innehåller självständiga resonemang samt (3) texten har analytiskt djup.

Underkänd

Att inte uppfylla kriterierna för Godkänd innebär att man blir underkänd.

Skriv- och informationsstöd kopplat till SRE1

I kursen finns ett antal moment som stöd för skrivandet av den individuella texten (SRE1) som är kursens examinerande moment. Vecka 51 introduceras denna uppgift mer ingående vid ett schemalagt tillfälle.

I kursen finns också ett par tillfällen schemalagda då du som student kan ställa frågor om skrivandet av den individuella texten till någon av kursens lärare via LISAM. Information om hur detta går till ges på LISAM.

Under vecka 50 finns schemalagda tillfällen med **biblioteket** där ni får information om och tillfälle att öva på informationssökning m.m. Tillfällena är tänkta att bidra till allmänna kunskaper om biblioteket som stöd och resurs i utbildningen men också till att söka litteratur till den examinerande uppgiften.

Vecka 51 ges en föreläsning av **Språkverkstaden** med fokus på akademiskt skrivande till stöd för denna uppgift.

Under vecka 3 finns ett schemalagt tillfälle för varje seminariegrupp. Vid denna workshop ska ni genomföra ett kamratbedömningsmoment.

Kamratbedömningen fokuserar språk, referenser och formalia i den individuella texten; SRE1. Syftet med tillfället är att studenterna genom kamratbedömning ska stötta varandra i skrivandet och få någon annans perspektiv på hur man använder och hänvisar referenser. Kamratbedömning i detta fall innebär att varje student granskar en annan students text (Ni använder samma grupper som i momenten MRE1, grupperna fördelar själva läsningen av texterna inom gruppen) med fokus på språk, referenser och formalia och förbereder konstruktiva kommentarer om detsamma. Vid det schemalagda tillfället diskuterar gruppen sedan detta innehåll utifrån varandras texter.

Inför kamratbedömningen ska texterna distribueras till övriga gruppen. Detta sker senast torsdag v. 2 via samarbetsytan på Lisam eller på det sätt som gruppen kommit överens om. När du genomför kamratbedömningen läser du en sida i texten noggrant och fokuserar på:

- Hur du uppfattar meningarna
- Hur du uppfattar språk
- Hur du uppfattar referenser
- Hur du uppfattar struktur, t.ex. styckesindelning

Du ska också titta på textens referenslista. Kom ihåg att vara konstruktiv i dina kommentarer.

Policy rörande fusk och plagiat

På senare år har det inom Förskolläraryrket olika delar lagts ökad vikt vid vetenskapligt skrivande. Uppsats- och rapportskrivande återkommer därför som ett centralt moment i många kurser. Tyvärr har det parallellt med denna utveckling också skett en ökning av antalet fall av uppsatsplagiat, både inom universitetet och i skolan, vilket bland annat kan hänföras till tillgängligheten av olika former av hemsidor och färdiga uppsatser på Internet.¹

Den definition av fusk och plagiat som Linköpings universitets disciplinnämnd utgår ifrån finns i Högskoleförordningen (10 kap. 1 §):

Disciplinära åtgärder får vidtas mot studenter som

1. med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid prov eller när studieprestation annars skall bedömas . . .²

Enligt Hult och Hult (2003) är fusk och plagiat en medveten handling, men det finns däremot inga objektiva kriterier för vad som räknas som sådant. Det beror helt enkelt på i vilket sammanhang denna handling företagits, och vilka instruktioner läraren gett.³

När vi på Förskolläraryrket ska bedöma vad som är plagiat utgår vi från vad universitetets disciplinnämnd bedömt vara plagiat i några tidigare fall, och det visar sig att detta stämmer väl överens med vad lärare och studenter vid universitetet anser vara plagiat/fusk.⁴ Givet ovanstående definition av fusk och plagiat kan säkert många "snedsteg" vara gränsfall, men i följande stycke räknar vi upp de handlingar som vi anser bryter mot vetenskaplig kod såväl som universitetets regelverk.

Ett plagiat är något som studenten 1. *inte har skrivit själv*, utan som har tagits från någon annan författare, – antingen genom att skriva av eller att kopiera från en källa, t.ex. en bok, artikel eller hemsida, – och som 2. *saknar en ordentlig källhänvisning* som visar var det avskrivna/kopierade har sitt ursprung. Det står naturligtvis studenten fritt att referera och citera källor – det ska man göra i en vetenskaplig uppsats – men det måste klart framgå vilka dessa källor är. Studenten måste ge originalkällorna erkännande för den information som de står för. Nu ska detta inte överdrivas genom att ha en not eller parentes efter varje ord eller mening, utan man kan samla ihop flera källhänvisningar i samma not/parentes efter ett kortare avsnitt. Dock ska man alltid ha en källhänvisning med sidor direkt efter ett citat.

Långa stycken av en uppsats utan källhänvisningar leder till misstanke om plagiat, t.ex. att uppsatsen skulle vara tagen från någon databas på Internet. Bland de uppsatser som blivit fällda för plagiat i disciplinnämnden kan man notera att där nästan helt saknas källhänvisningar, och de få som finns är ofta vilseledande, d.v.s. de leder till fel källor. Som verktyg för att komma tillrätta med plagiat använder vi oss i vissa kurser av databasen

¹ Se t.ex. SVT 150323, <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/ost/manga-studenter-avstangda-for-fusk>
DN, 110814, <https://www.dn.se/nyheter/sverige/okande-fusk-oror-hogskolorna/>

² Citerat i Hult, Åsa och Håkan Hult. 2003. *Att fuska och plagiera – ett sätt att leva eller ett sätt att överleva?* CUL-rapporter nr. 6. Linköping: Linköpings universitet, s. 11.

³ Hult och Hult 2003 s. 11.

⁴ Se Hult och Hult 2003 s. 29, 33.

URKUND.⁵ Denna nättjänst kan dock inte svara på om en text är plagierad eller ej, men visar på delar av texten som bör kontrolleras för att kunna avgöra om det rör sig om plagiat.

Kunskapssyn, lärande och didaktik

Till sist kan det vara på sin plats att koppla frågan om fusk och plagiat till kunskapssyn och lärande. Plagiat är ett uttryck för att studenten fokuserar på att klara kurser och få betyg på ett felaktigt sätt. För den student som i första hand vill *lära sig* blir examinationstillfället ett lärtillfälle.⁶ För alla studenter – och kanske speciellt blivande lärare – bör bildning gå före utbildning, och sett från den synvinkeln är själva *skrivprocessen* något av det mest lärorika man kan ägna sig åt.

Ökningen av uppsatsplagiat i skolan ställer också nya krav på dem som läser på Förskolläraryrket-programmet. Mycket talar för att dagens och framtidens lärare behöver vara kompetenta användare av informations- och kommunikationsteknik och dessutom goda vetenskapliga skribenter och stilister, bl.a. för att kunna känna igen och stävja olika former av plagiat. Men lärare behöver även omfatta och förmedla en kunskapssyn där skrivande som process och lärtillfälle betonas.

⁵ URKUND är en skandinavisk databas och nättjänst för att motverka plagiat som har utvecklats i samarbete med pedagogiska institutionen vid Uppsala universitet. För mer information, se www.orkund.se.

⁶ Hult och Hult 2003 s. 17.

Litteratur, 970G35

Obligatorisk litteratur

- Eidevald, Cristian. (2017). *Systematiska analyser för utvärdering och utveckling i förskolan: hallå, hur gör man?.* (2 uppl.) Stockholm: Liber.
- Engdahl, Ingrid & Ärlemalm-Hagsér, Eva (red.) (2015). *Att bli förskollärare: mångfacetterad komplexitet.* Stockholm: Liber.
- Lindgren, Anne-Li (2016). *Etik, integritet och dokumentation i förskolan.* Malmö: Gleerups.
- Löfdahl Hultman, Annica, Folke-Fichtelius, Maria & Löfgren, Håkan (2016). Den synliggjorda förskolan och en förändrad lärarprofession. I Lundahl, Christian & Folke-Fichtelius, Maria (red.). *Bedömning i och av skolan: Praktik, principer, politik.* (2 uppl.) (s. 73-89). Lund: Studentlitteratur.
- Löfgren, Håkan (2015). A noisy silence about care: Swedish preschool teachers' talk about documentation. *Early Years*, 36(1), 4-16.
- Sandberg, Gunilla (2012). *På väg in i skolan: om villkor för olika barns delaktighet och skriftspråkslärande.* Diss. Uppsala: Uppsala universitet. (kap 7 och 9) (Tillgänglig på Internet)
- Sparrman, Anna (2006). *Barns visuella kulturer: Skolplanscher och idolbilder.* Lund: Studentlitteratur. (kap 1)
- Svenning, Bente (2011). *Vad berättas om mig: Barns rättigheter och möjligheter till inflytande i förskolans dokumentation.* Lund: Studentlitteratur.
- Vallberg Roth, Ann-Christine (2016). Bedömning i förskolors dokumentation. I Folke-Fichtelius, Maria & Lundahl, Christian (red.). *Bedömning i och av skolan: Praktik, principer, politik.* (2 uppl.) (s. 53-70). Lund: Studentlitteratur.
- Åsén, Gunnar (red.) (2015). *Utvärdering & pedagogisk bedömning i förskolan.* Stockholm: Liber.
- + egenvald vetenskaplig artikel.

Obligatorisk litteratur, Styrdokument

- Skolverket (2012). *Uppföljning, utvärdering och utveckling i förskolan.* Stockholm: Skolverket. (Tillgänglig på Internet)
- Skolverket (2016). *Läroplan för förskolan, Lpfö 98.* Stockholm: Skolverket. (Tillgänglig på Internet)
- Skolverket (2017). *Allmänna råd om måluppfyllelse i förskolan.* Stockholm: Skolverket. (Tillgänglig på Internet)

Valbar litteratur

- Alnervik, Karin (2013). *"Men så kan man ju också tänka!": pedagogisk dokumentation som förändringsverktyg i förskolan*. Doktorsavhandling, Jönköping: Högskolan i Jönköping, 2013. Jönköping.
- Barsotti, Anna, Dahlberg, Gunilla, Göthson, Harold & Jonstoj Tove (2015). *Hundra sätt att förundras: pedagogik i en föränderlig omvärld*. Stockholm: Liber.
- Bjervås, Lise-Lotte (2011). *Samtal om barn och pedagogisk dokumentation som bedömningspraktik i förskolan: en diskursanalys*. Doktorsavhandling, Göteborg: Göteborgs universitet.
- Bjørndal, Cato R. P. (2005). *Det värderande ögat: observation, utvärdering och utveckling i undervisning och handledning*. Stockholm: Liber.
- Bjurwill, Christer (2001). *ABC och D: Vägledning som skriver akademiska uppsatser*. Lund Studentlitteratur.
- Colliander, Marie-Anne, Stråhle, Lena & Wehner-Godée, Christina (red.) (2010). *Om värden och omvärlden: pedagogik i praktik och teori med inspiration från Reggio Emilia*. Stockholm: Stockholms universitets förlag.
- Emmoth, Katarina (2014). *Grunden läggs i förskolan: Förskolepedagogers tankar om utveckling, lärande och dokumentation*. Lic.-avhandling, Umeå : Umeå universitet, 2014. Umeå.
- Fennefoss, Anne Tove & Jansen, Kirsten E. (2009). *Småbarnspedagogik och praktikberättelser: Pedagogisk dokumentation i förskolan*. Malmö: Gleerup.
- Holmberg, Charlotte (2015) *Så är det ju: den blir aldrig färdig!: En etnografisk studie om förskolepedagogers arbete med pedagogisk dokumentation*. Licentiatavhandling, Stockholms universitet, 2015. Stockholm.
- Johansson, Eva M. (2016). *Det motsägelsefulla bedömningsuppdraget [Elektronisk resurs] : en etnografisk studie om bedömning i förskolekontext*. Diss. Göteborg : Göteborgs universitet, 2016. Göteborg.
- Lenz Taguchi, Hillevi (2000). *Emancipation och motstånd: dokumentation och kooperativa läroprocesser i förskolan*. Stockholm: HLS förlag.
- Lenz Taguchi, Hillevi (2012). *Pedagogisk dokumentation som aktiv agent: introduktion till intra-aktiv pedagogik*. Malmö: Gleerups utbildning.
- Rapp, Stephan (red.) (2011). *Dokumentationshandboken. Handbok i dokumentation inom förskola och skola*. Stockholm: Nordstedts Juridik i samarbete med Jönköpings kommun.
- Sheridan, Sonja & Pramling Samuelsson, Ingrid (2009). *Barns lärande: fokus i kvalitetsarbetet*. Stockholm: Liber.
- Svenska Skrivregler (2008). Språkrådet, Stockholm: Liber
- Utbildningsdepartementet (2010). *Förskola i utveckling: Bakgrund till ändringar i förskolans läroplan*. Stockholm: Utbildningsdepartementet.

Vallberg Roth, Ann-Christine & Månsson, Annika (2010). Dokumentation och bedömning i förskolan. I Bim Riddersporre & Sven Persson (Red.). *Utbildningsvetenskap för förskolan* (s. 229-252). Stockholm: Natur & kultur.

Vetenskapsrådet. (2017). God forskningssed. Stockholm: Vetenskapsrådet.

Wehner-Godée, Christina (2010). *Att fånga lärandet: pedagogisk dokumentation med hjälp av olika medier*. Stockholm: Liber.

Wehner-Godée, Christina (2011). *Lyssnandets och seendets villkor: pedagogisk dokumentation - DVD, bok*. Stockholm: Stockholms universitets förlag.

Bilaga 1

Läslogg

Inför varje seminarium ska studenten skriva en enkel läslogg. En läslogg kan sägas handla om vad som händer och har hänt i läsarens medvetande i samband med läsningen, vilka tankar som texten har väckt, vad man vill återvända till, vad man behöver fundera över eller vad man vill diskutera eller samtala om.

Hur: När du skriver läslogg väljer du ut ett antal citat ur texterna (minst två, från olika texter med sidhänvisning). Citaten kan vara tilltalande, uppseendeväckande, störande, intressanta, förvirrande, provocerande etc. Till varje citat formulerar du en diskussionsfråga. Frågan ska vara öppet formulerad, det innebär att den inte har ett "rätt" svar utan den ska fungera som utgångspunkt för samtal, reflektion och diskussion vid seminariet. Frågor kan alltså inte vara "rätt" eller "fel", men de kan däremot vara mer eller mindre väl underbyggda. Frågan ska knyta an till temat för seminariet.

Diskussionsunderlag: Läsloggarna är tänkta att fungera som utgångspunkt för samtal och diskussion i grupp. Du ska därför ta med dig din läslogg till litteraturseminarierna och vara beredd att redogöra för någon av dina frågor.

På läsloggen ska du ange namn, grupp, LiU-id, kurs och seminariebenämning.

Varje läslogg ska vara minst en halv sida och max en och en halv sida.

Bilaga 2

Bedömningsmall: SRE1, Individuell text, 7,5 hp U-VG

Lärarens namn: Klicka här för att ange text.

IDnr: Klicka här för att ange text.

Betyg ☐ **U** ☐ **G** ☐ **VG**

Godkänd:

- ☐ Litteraturförankring och bearbetning av litteratur
- ☐ Tydlig struktur
- ☐ Godkänd språklig standard
- ☐ Godkänd referensteknik enl. APA inkl. referenslista.
- ☐ 10 referenser varav minst 8 obligatoriska
- ☐ Omfång
- ☐ Redogör för nationella riktlinjer
- ☐ Beskriver något eller några sätt att följa upp och analysera barns utveckling och lärande i relation till den pedagogiska verksamheten
- ☐ Redogör för etiska aspekter i samband med dokumentation, uppföljning och utvärdering av den pedagogiska verksamheten
- ☐ Diskuterar och följer upp frågeställningen

Väl godkänd:

- ☐ Förmår problematisera de ämnen som behandlas
- ☐ Texten innehåller självständiga resonemang och har analytiskt djup

Kommentarer:

Klicka här för att ange text.

Bilaga 3

Vetenskaplig progression

De gråmarkerade fälten visar vilket innehåll i förhållande till vetenskaplig progression som berörs i kursen, 970G35.

